

De stageduur in het MBO

Hoe lang duren de stages in het voltijdse MBO? In mijn vorige blogbericht was sprake van een MBO-2 opleiding waarin gemiddeld per cursusjaar 10 weken stage geprogrammeerd is.¹ Maar uit het recente onderzoeksrapport *Tijd voor Kwaliteit van ResearchNed en Interstudie NDO* komt naar voren dat de gemiddelde omvang van de beroepspraktijkvorming in de voltijdse BOL-opleidingen jaarlijks niet 10 doch 12 weken bedraagt: over het gehele MBO gerekend loopt de gemiddelde deelnemer gemiddeld per cursusjaar zestig dagen stage (verdeeld over twintig weken ad drie dagen per week).² Zie de onderstaande tabel. De stagelast bedraagt dus gemiddeld niet 25% maar 30% van de totale studielast (genormeerd op 1600 uur per jaar). Maar de stagelast varieert sterk tussen de opleidingen. En binnen de opleidingen drukt de stagelast vooral op de hogere cursusjaren.

Het is niet ongewoon dat nagenoeg het gehele laatste cursusjaar uit stage-uren bestaat. De Onderwijsinspectie trof zelfs een MBO-2 opleiding aan waarin de deelnemers in hun tweede cursusjaar bijna alleen maar stage liepen, maar dat wordt als *bad practice* beschouwd.³ Uit didactisch oogpunt is het aantrekkelijker de beroepspraktijkvorming in de vorm van lintstages of korte blokstages te programmeren, zodat wat op school geleerd is, direct in de praktijk toegepast en geoefend kan worden. Maar werkgevers willen liever stagiairs die al een gedegen scholing achter de rug hebben en die voor langere tijd, drie à vijf dagen per week, in het productieproces kunnen worden ingezet.

Als men aan die verlangens van werkgevers gehoor geeft, ontstaat het risico dat stages onvoldoende leeropbrengst genereren. Kan de stage in dat geval niet korter? Een stage heeft natuurlijk ook nog andere functies. Een forse stage bij een goed bedrijf vergroot je waarde op de arbeidsmarkt, vooral als je een positief getuigschrift meekrijgt. De stage fungeert ook als proeftijd waarin beide partijen onderzoeken of de stagiair tot een aantrekkelijke werknemer kan uitgroeien en of de stageplaats in een aantrekkelijke baan kan worden omgezet. Maar naarmate zo'n eindstage langer duurt, komt men dichterbij het omslagpunt waar een waardevolle leer- en proeftijd van *stagiairs* in uitbuiting van *goedkope arbeidskrachten* ontaardt.

Wes Holleman

weblog onderwijs 7-9-2010

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ *Stages: de kosten en de baten*. URL: <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=2004> (3/9/2010).

² *Tijd voor kwaliteit* (augustus 2010). URL:

<http://www.hetplatformberoepsonderwijs.nl/uploads/Eindrapport%20Tijd%20voor%20Kwaliteit.pdf>.

³ *Tijd voor kwaliteit* (2010, p.37-40).

Bijlage: Het tijdsbudget van de normleerling in de voltijdse BOL-opleiding

	school-gebonden leeractiviteiten (incl. terugkomdagen)	stage-gebonden leeractiviteiten (excl. terugkomdagen)	wettelijke norm, totaal (in uren)
geprogrammeerde contacttijd begeleid door docenten of leerbedrijf	534 uur = 40 x 13,33 uur per gem. cursusjaar *	482 uur = 40 x 12 uur = 20 x 3 dagen = 12 weken per gem. cursusjaar *	≥ 850 uur (netto) per cursusjaar
overige leeractiviteiten verricht op school of leerbedrijf			≤ 750 uur (bruto) per cursusjaar
niet-leeractiviteiten verricht op school (meetellend in 40-urige werkweek)			
overige leeractiviteiten verricht buiten school of leerbedrijf			
wettelijke norm, totaal	40 weken ad 16 à 32 uur per gemiddeld cursusjaar	8 à 24 (volle) weken per gemiddeld cursusjaar	40 weken ad 40 uur (bruto) per cursusjaar

*) Empirisch aangetroffen contacttijd. Bron: *Tijd voor Kwaliteit* (2010, p. 22).